

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny

Parlamentní institut

**DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY
EVROPSKÉ UNIE**

únor 2005

Obsah:

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, CHORVATSKU, TURECKU A MAKEDONII.....	3
CHORVATSKO	3
BULHARSKO A RUMUNSKO	3
MAKEDONIE	4
IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA	5
VOJENSKÉ A CIVILNÍ MISE EU	5
BOJ PROTI TERORISMU	5
RŮZNÉ	5
MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM	6
AFRIKA.....	6
ASIE.....	6
BALKÁN	7
BLÍZKÝ A STŘEDNÍ VÝCHOD	7
VÝCHODNÍ EVROPA	8

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, CHORVATSKU, TURECKU A MAKEDONII

CHORVATSKO

Evropská rada na svém [zasedání 16. a 17. 12. 2004](#) rozhodla, že vstupní vyjednávání s Chorvatskem začne 17.3. 2005, za podmínky, že Chorvatsko bude aktivně spolupracovat s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii.

Chorvatsko je od té doby neustále pod tlakem, který směřuje především k vydání generála Gotoviny Mezinárodnímu trestnímu soudu (ICTY). Pozice jednotlivých členských států se v této otázce liší. Nekompromisní postoj zastávají např. Velká Británie nebo Nizozemí (a také Evropská komise), naopak např. Maďarsko (premiér Gyurcsány na návštěvě Chorvatska 8.2. 2005) se vyjádřilo v tom smyslu, že EU resp. ICTY by měly nejdříve přinést přesvědčivý důkaz, že generál Gotovina se na chorvatském území skutečně nachází. Stejně se brání i chorvatská vláda, která tvrdí, že pro jeho nalezení dělá vše co je v jejích silách, ale že generál se na jejím území nenachází.

Chorvatský ministr zahraničí varoval Unii, že pokud odmítne započít s Chorvatskem vstupní rozhovory v dohodnutém termínu (17.3. 2005), podpoří tak antievropské síly v této zemi.

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Chorvatsku](#), 21.2. 2005

Rada přivítala plán na negociační rámec připravený Komisí pro začátek vyjednávání o přistoupení s Chorvatskem 17.3. 2005

Rada zdůraznila, že plná a bezpodmínečná spolupráce s ICTY je pro Chorvatsko nezbytná, má-li se přikročit k vyjednávání o přistoupení. Rada vyzvala Chorvatsko k takovým krokům, které by urychleně vedly k nalezení generála Gotoviny a jeho přepravě do Haagu.

BULHARSKO A RUMUNSKO

Evropská rada na svém [zasedání 16. a 17. 12. 2004](#) přizvala Bulharsko a Rumunsko ke členství v Unii, do 14.12. 2004 se totiž oběma zemím podařilo uzavřít všechny kapitoly vyjednávání. Podepsání smluv o přistoupení je plánováno na duben 2005 za předpokladu, že vstup obou zemí ještě předtím schválí Evropský parlament. Členy EU by se Bulharsko a Rumunsko, po ratifikaci Smluv o přistoupení všemi členskými státy EU, mohly stát k 1.1. 2007.

Podrobnější informace k podmínkám přizvání Rumunska a Bulharska do EU viz. Dokumenty společné zahraniční a bezpečnostní politiky, leden 2005.

3.2. 2005 se zástupci členských států na jednání Coreperu shodli na finální podobě smlouvy o přistoupení. Do 15. března by měla být tato smlouva přeložena do všech oficiálních jazyků Unie. Do 13. dubna by měla být schválena Evropským parlamentem. Poté budou moci být smlouvy s oběma zeměmi 25. dubna 2005 podepsány.

Představitelé Komise neustále zdůrazňují, že ani po podpisu smluv nesmí Bulharsko a Rumunsko ustát v reformním úsilí. Komisař EU pro rozšíření Olli Rehn ve svém tiskovém prohlášení 21.2. 2005 směrem k Bulharsku zdůraznil, že ještě zdaleka není hotovo s potřebnou reformou soudnictví ani s funkčním vnitřním trhem. Podobný vzkaz vyslal směrem k Rumunsku, když po setkání s rumunským ministrem zahraničí Ungureanem 28. 2. ocenil vůli rumunské vlády potřebné kroky učinit, zároveň ale zdůraznil, že tato vůle se musí projevit konkrétními činy.

Komise bude vývoj v Bulharsku a Rumunsku po celý rok 2005 podrobně monitorovat, načež připraví zprávu o přípravě zemí na jejich přistoupení.

MAKEDONIE

Na svém zasedání v Thessalonikách v červnu 2003 se Evropská rada shodla, že budoucnost všech balkánských zemí je v členství v EU. Makedonie oficiálně zažádala o přijetí do EU 22.3. 2004.

14. února 2005 odeslala makedonská vláda Komisi vyžádaný materiál, v němž odpovídala na 1921 otázek Komise. Komise se nyní bude materiálem zabývat a do podzimu by měla vypracovat zprávu o připravenosti Makedonie na zahájení vstupních vyjednávání.

Makedonský premiér před médii vyjádřil přesvědčení, že vstupní vyjednávání by mohla začít již ve druhé polovině roku 2006 a eventuálně by se Makedonie mohla stát členem Unie do roku 2010. Komise je v tomto ohledu zdrženlivá, s tím že je zatím předčasné jmenovat jakákoli data.

Problémovými oblastmi budou velmi pravděpodobně soudní a hospodářské reformy, komise se také zaměří na stav dodržování práv minorit. Makedonie bude také v budoucnu muset urovnat své napjaté vztahy s Řeckem, chce-li se stát členem EU.

IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

VOJENSKÉ A CIVILNÍ MISE EU

Návrh společné akce Rady o misi EU na podporu vlády zákona v Iráku (EUJUST LEX), 22.2. 2005 ([6405/05](#))
Návrh ještě nebyl v době vypracování tohoto materiálu přijat, nicméně politické shody o uskutečnění této mise bylo již dosaženo na jednání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy 21.2. 2005
Plánovací fáze mise začne nejpozději do 9. března 2005, operační fáze pak nejpozději 1. července 2005. trvat by měla do 30.6. 2006
Mise se zaměří především na oblast trestního soudnictví skrze vzdělávání iráckých úředníků a soudců. Měla by napomoci zlepšení fungování iráckých soudních institucí, dosáhnout lepší spolupráce mezi orgány policie, soudů a vězeňské služby
Mise bude probíhat především na území EU, s ohledem na bezpečnostní situaci v Iráku může Rada zvážit její přesunutí přímo do této země
Náklady na misi jsou stanoveny na 10 milionů Euro, zúčastní se jí zhruba okolo 30 soudců a soudních a policejních expertů ze zemí EU

BOJ PROTI TERORISMU

Boj s terorismem – zpráva Komise věnovaná památce obětem terorismu, 23.2. 2005 ([6681/05](#))
Tato zpráva má formu úvahy o nebezpečí terorismu jakožto fenoménu a o možnostech Evropské unie tomuto fenoménu čelit. Vztahuje se k ročnímu výročí teroristických útoků v Madridu (11.3. 2004)
Zpráva na obecné úrovni shrnuje činnost Unie v oblasti boje s terorismem a vyzývá členské státy ke větší a aktivnější spolupráci a ke zvýšenému úsilí v tomto boji

RŮZNÉ

Vojenský štáb Evropské unie: Principy fungování a organizační struktura, 25.2. 2005 ([6758/05](#))
Zpráva Vojenského štábu Politickému a bezpečnostnímu výboru
Ve zprávě je definována role vojenského štábu, jeho úkoly a organizace

Vojenský štáb EU vznikl na základě rozhodnutí Evropské rady v Helsinkách v prosinci 1999, jakožto jeden z nových orgánů Společné bezpečnostní a obranné politiky. Jeho původním úkolem bylo poskytovat Radě vojenské expertízy v oblasti krizového managementu. V souvislosti s úsilím EU zlepšit své operační schopnosti rozhodla Evropská rada v prosinci 2004 o vzniku tzv. Civilní a vojenské buňky a Operačního centra v rámci Vojenského štábu EU. Vojenský štáb EU tak nyní nově definuje oblast své působnosti.

Hlavním úkolem Vojenského štábu je zajišťovat včasné varování, rychlé vyhodnocení situace a plánování operací. V případě potřeby může Vojenský štáb vygenerovat kapacitu pro samostatné vedení vojenské či civilní mise EU (nyní musí být tyto mise řízeny z generálního stanu NATO (jako vojenská operace v Makedonii Concordia), nebo z vojenského ústředí některého členského státu (vojenská operace v Kongu – Artemis).

MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM

AFRIKA

Společný postoj Rady 2005/146/SZBP ze dne 21. února 2005, kterým se prodlužuje společný postoj 2004/161/SZBP, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (5639/05) – úřední věstník L 049
Společným postojem 2005/146/SZBP se prodlužuje společný postoj 2004/161/SZBP do 20. února 2006. Bude přezkoumán s ohledem na průběh parlamentních voleb, které se v Zimbabwe konají v březnu 2005. Společný postoj 2004/161/SZBP se týká zákazu vývozu vojenského materiálu či jakékoliv technické pomoci související s vojenstvím do Zimbabwe. Společný postoj také obsahuje seznam osob, které mají zakázány vstup na území Evropské unie

Rozhodnutí Rady, kterým se prodlužuje doba použitelnosti opatření podle rozhodnutí 2002/148/ES o uzavření konzultací se Zimbabwe podle článku 96 dohody o partnerství AKP-ES, 17.2. 2005 (6135/05)

Článkem 2 rozhodnutí Rady 2002/148/ES byla pozastavena veškerá finanční pomoc Unie pro Zimbabwe v rámci dohody o partnerství ES-AKP (Afrika Karibik Pacifik) v souvislosti s porušováním lidských práv a nedemokratickými postupy v této zemi

Nynějším rozhodnutím ze 17.2. 2005 se platnost rozhodnutí 2002/148/ES prodlužuje do 20. února 2006. Rozhodnutí může být přezkoumáno s ohledem na výsledek voleb, které se v Zimbabwe konají v březnu tohoto roku

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Súdánu, 21.2. 2005](#)

Rada přivítala uzavření mírové dohody mezi súdánskou vládou a súdánským Lidovým osvobozeným hnutím/armádou a apeluje na tyto dvě strany aby co nejdříve uzavřely vyjednávanou Káhírskou dohodu

Rada je připravena podpořit implementaci těchto dohod jak politicky, tak finanční a technickou pomocí

Rada je nicméně dále znepokojena častými porušeními příměří, zvláště pokud jde o útoky na civilisty. Rada je v tomto ohledu připravena podpořit rozšíření zbrojního embarga nebo nějaký jiný krok podniknutý Radou bezpečnosti OSN

Rada potvrzuje svoji politickou, materiální a finanční podporu Africké unii v jejím úsilí o stabilizaci situace v Dárfúru

ASIE

Společný postoj Rady 2005/149/SZBP ze dne 21. února 2005, kterým se mění společný postoj 2004/423/SZBP, kterým se obnovují omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru (5726/05) – úřední věstník L 049

Společný postoj 2004/423/SZBP se týkal zákazu prodeje a exportu zbraní a vojenského materiálu Barmě/Myanmaru a stejně tak i jakéhokoliv jiného materiálu, který by tamější vláda mohla využít k represím vůči vlastnímu obyvatelstvu. Zákaz se vztahuje i na technickou a finanční pomoc související s vojenskými aktivitami. Společný postoj rovněž zakazuje Barmským představitelům vstup na území členských států EU

Společný postoj Rady 2005/149/SZBP mění v souvislostmi se změněnými podmínkami seznam společností, na které se omezující opatření Společného postoje 2004/423/SZBP vztahuje

BALKÁN

Rozhodnutí Rady 2005/148/SZBP ze dne 21. února 2005, kterým se provádí společný postoj 2004/694/SZBP o dalších opatřeních na podporu účinného provádění mandátu Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii (ICTY) (5833/05) – úřední věstník L 049

Tímto rozhodnutím se mění seznam osob v příloze Společného postoje 2004/694/SZBP. Ze seznamu se vyškrtávají jména Sava Todoviče a Vladimira Lazareviče, vzhledem k tomu že tito dva obžalovaní byli již předáni trestnímu soudu

Společný postoj 2004/694/SZBP se vztahuje na osoby obžalované ICTY a týká se zmrazení jejich veškerých hospodářských a kapitálových zdrojů

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Kosovu](#), 21.2. 2005

Rada vzala na vědomí veřejný závazek učiněný orgány dočasné samosprávy (PISG) o k implementaci potřebných reforem, tak aby byly naplněny standardy požadované OSN (stabilní multietnické Kosovo). Z tímto účelem také PISG obdržel od mise OSN v Kosovu (UNMIK) potřebné pravomoci

Unie má zvláštní zájem na tomto procesu, protože Kosovo má stejně jako celá oblast západního Balkánu nezpochybnitelnou perspektivu budoucího členství v EU

Rada zdůraznila, že spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii je mezinárodním závazkem a je jedním ze základních předpokladů pro jakékoliv přiblížení se k Unii

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Srbsku a Černé hoře](#), 21.2. 2005

Rada přivítala dobrovolné vzdání se Vladimira Lazareviče a jeho předání srbskými orgány Mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii

BLÍZKÝ A STŘEDNÍ VÝCHOD

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o útoku v Bejrútu](#), 21.2. 2005

Rada jednoznačně odsuzuje opovržením hodný útok na bývalého ministerského předsedu Libanonu, Rafice Haririho, který ho stál život. Rada zdůrazňuje nutnost implementace rezoluce Rady bezpečnosti OSN č.1559 (o stažení syrských vojenských jednotek z Libanonu), kterou Sýrie stále nenaplnila

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o blízkovýchodním procesu](#), 21.2. 2005

Rada vyjádřila uspokojení s výsledkem summitu v Šarm el Šejku 8. února 2005 (setkání izraelského předsedy vlády Šarona a prezidenta palestinské samosprávy Abbás, kteří se zavázali k ukončení násilí a vojenských aktivit). Oceňuje také příspěvek prezidenta Múbaraka a krále Abdulláha k úspěšnému průběhu summitu

Rada zopakovala svoji pozici k blízkovýchodnímu konfliktu: jediným životaschopným řešením je koexistence dvou nezávislých států v souladu cestovním plánem (Road map) schváleným rezolucí RB OSN č. 1515

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Iráku](#), 21.2. 2005

Rada vzala na vědomí závěry Nezávislé irácké volební komise (IECI), které potvrdily platnost voleb s tím, že volby proběhly v souladu s mezinárodními standardy. Rada také potvrdila svoji další podporu IECI a OSN v souvislosti s přípravami referenda o ústavě a voleb do Národního shromáždění v prosinci 2005. Bude také nadále spolupracovat s přechodným Národním shromážděním a přechodnou vládou. Konkrétním nástrojem pomoci bude civilní mise na podporu vlády zákona EUJUST LEX, která by měla začít nejpozději 1.července 2005

Rada se zasadí o rozvoj vzájemných politických kontaktů, např. na úrovni ministerské trojky. Také vyzývá Komisi k otevření své delegace v Iráku, jak jen to bezpečnostní situace dovolí

Rada potvrdila závazek Unie přispět k hospodářské, sociální a politické rekonstrukci Iráku a odkazuje na pomoc ve výši 320 mil. Eur, která již byla z rozpočtu Společenství pro Irák uvolněna také na pomoc ve výši 200 mil. Eur, která je vyčleněna z rozpočtu Společenství na rok 2005 – na obnovení základních veřejných služeb (vzdělávání, zdravotnictví), na podporu zaměstnanosti, občanské společnosti atd.

VÝCHODNÍ EVROPA

Společný postoj Rady 2005/147/SZBP ze dne 21. února 2005, kterým se prodlužuje a mění společný postoj 2004/179/SZBP o omezujících opatřeních vůči vedení Podněsterské oblasti Moldavské republiky (5831/05) – úřední věstník L 049

Společný postoj se prodlužuje o 12 měsíců a doplňují se seznamy osob v jeho přílohách

Společným postojem 2004/179/SZBP zakázala EU přístup vedoucím představitelům Podněsterské oblasti vstup na území členských států EU. Reagovala tak na štvavou kampaň místních orgánů proti učitelům, rodičům a žákům škol vyučujících/učících se v latince

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy o Ukrajině](#), 21.2. 2005

Rada přivítala jmenování nové ukrajinské vlády a vyjádřila podporu pro její ambiciózní program politických a ekonomických reforem. Unie bere na vědomí evropské aspirace Ukrajiny a vítá její evropskou volbu

Rada zopakovala svůj závazek podpořit Ukrajinu co nejvíce v tomto zásadním okamžiku. EU udělá vše pro co nejrychlejší naplňování Akčního plánu, to samé pak očekává i od ukrajinských orgánů. Za účelem posílení akčního plánu se Rada shodla na řadě dalších opatření na podporu reformující se Ukrajiny. Tato opatření vycházejí z **Dopisu Javiera Solany, Vysokého představitele pro SZBP, a Benity Ferrero-Waldnerové, členky Evropské komise Radě pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy**, 28.1. 2005 ([5799/05](#)) - viz. Dokumenty společné zahraniční a bezpečnostní politiky, leden 2005